

Методичні рекомендації
щодо складання завдання на проектування для реконструкції будівель
закладів загальної середньої освіти, що постраждали внаслідок
збройної агресії російської федерації

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ці Методичні рекомендації щодо складання завдання на проектування для реконструкції будівель закладів загальної середньої освіти, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації (далі – Методичні рекомендації), розроблені з урахуванням положень законів України «Про архітектурну діяльність», «Про регулювання містобудівної діяльності» та ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво» (далі – ДБН А.2.2-3:2014), відповідно до принципу відбудови України «Build Back Better and Greener», з метою надання підтримки та допомоги засновникам закладів загальної середньої освіти, замовникам будівництва під час отримання вихідних даних та розроблення проектної документації.

Ці Методичні рекомендації базуються на комплексному аналізі здійснених закупівель робіт і послуг з розроблення проектної документації на об'єкти будівництва (будівлі закладів загальної середньої освіти) та принципах сталого будівництва із застосуванням сучасних енерго- і ресурсозберігаючих технологій, екологічних продуктів які відповідають цілям зеленого переходу й цифрової трансформації ЄС.

Методичні рекомендації узагальнюють найкращі практики підготовки завдань на проектування, не встановлюють норм прав, не тлумачать їх та носять рекомендаційний характер.

Ці Методичні рекомендації не поширюються на будівництво окремих будівель та споруд у складі закладів загальної середньої освіти, на які не поширюються вимоги ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти» (далі – ДБН В.2.2-3:2018). Реконструкція інших будівель та споруд, що входять до складу закладу загальної середньої освіти, наприклад, котельня, трансформаторна підстанція тощо, виконуються відповідно до вимог нормативно-правових актів, будівельних норм та інших нормативних документів, обов'язковість застосування яких встановлена законодавством.

У разі наявності у будівлі закладу загальної середньої освіти, що постраждала внаслідок збройної агресії російської федерації, статусу пам'ятки культурної спадщини або щойно виявленого об'єкта культурної спадщини, на територіях, на яких відсутні або завершено активні фази бойових дій, слід керуватися Порядком проведення окремих видів робіт на об'єктах культурної спадщини в умовах воєнного стану, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15.11.2022 № 1342.

Терміни, що вживаються у цих Методичних рекомендаціях вживаються в таких значеннях:

Будівлі закладів загальної середньої освіти – будівлі, до складу яких входить одна або більше група таких приміщень як навчальні, навчально-виробничі, фізкультурно-спортивні, клубно-видовищні, адміністративно-службові, допоміжні та підсобні приміщення,

бібліотека, приміщення харчування, медичного обслуговування та інші приміщення, які використовуються для забезпечення освітнього процесу або обслуговування учасників освітнього процесу.

Екологічна характеристика – характеристика об'єкта, що пов'язана з впливом на довкілля і здоров'я людини на однієї або декількох стадіях життєвого циклу.

Життєвий цикл – послідовні та пов'язані між собою стадії будівлі як системи: сировина – матеріал – виріб – елемент – конструкція і мережі – експлуатація – ремонт і реконструкція – розбирання і утилізація.

Стадія життєвого циклу – етап життєвого циклу, якій виконує одну чи кілька встановлених функцій і відображає життєвий цикл об'єкту.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законодавстві у сферах містобудівної діяльності, освіти, забезпечення енергетичної ефективності будівель, надання будівельної продукції на ринку, електронних довірчих послуг, електронного документообігу та використання електронних документів.

2. ЗАГАЛЬНИЙ ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ЗАВДАННЯ НА ПРОЕКТУВАННЯ

2.1. Алгоритм (послідовність) складання завдання на проектування

Відповідно до положень абзацу восьмого частини першої статті 1 Закону України «Про архітектурну діяльність» та частини десятої статті 29 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» завдання на проектування – документ, у якому містяться обґрунтовані в межах законодавства вимоги замовника будівництва до планувальних, архітектурних, інженерних і технологічних рішень та властивостей об'єкта, його основних параметрів, вартості та організації його будівництва і який складається відповідно до містобудівних умов і обмежень забудови земельної ділянки (далі – містобудівні умови та обмеження), технічних умов.

Завдання на проектування, згідно з частиною першою та дев'ятою статті 29 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та пункту 4 Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16.05.2011 № 45 (далі – Порядок), є однією з основних складових вихідних даних для проектування об'єктів містобудування (далі – вихідні дані) поряд з містобудівними умовами та обмеженнями і технічними умовами. Завдання на проектування складається і затверджується замовником за погодженням із проектувальником.

Відповідно до пункту 4.3 ДБН А.2.2-3:2014 перелік основних даних та вимог, які вказуються у завданні на проектування, наведено у додатку Б ДБН А.2.2-3:2014, а перелік інших вихідних даних, які надаються замовником проектувальнику, наведено у додатку А ДБН А.2.2-3:2014.

Враховуючи вказані вище вимоги до складання завдання на проектування та зважаючи на положення пункту 4.2 Порядку при складанні завдання на проектування для реконструкції будівель закладів загальної середньої освіти, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації, повинно бути дотримано алгоритму, згідно з яким, спочатку отримуються містобудівні умови та обмеження, технічні умови (за потреби), після чого складається завдання на проектування з їх урахуванням, погоджується з проектувальником та

затверджується замовником.

2.2. Вимоги щодо форми, формату та порядку підписання завдання на проектування як документа

Відповідно до абзаців другого-четвертого підпункту 4.1 пункту 4 Порядку завдання на проектування рекомендовано створювати у формі електронного документа з дотриманням вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг»

Примірник завдання на проектування завантажується генпроектувальником (проектувальником) через електронний кабінет користувача Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (далі - електронний кабінет Електронної системи) до Реєстру будівельної діяльності Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (далі - Реєстр будівельної діяльності) відповідно до Порядку ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 681. На примірник завдання на проектування накладається електронний підпис, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису відповідальних осіб, які підписували завдання на проектування, з використанням програмних засобів електронної системи.

Таким чином, повинно бути дотримано вимоги щодо форми, формату та порядку підписання завдання на проектування як документа, які визначені Порядком та Порядком ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 681.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОСНОВНИХ ДАНИХ ТА ВИМОГ, ЯКІ ВКАЗУЮТЬСЯ У ЗАВДАННІ НА ПРОЕКТУВАННЯ

Згідно усталеної практики завдання на проектування, незалежно від виду будівництва та об'єкта будівництва, для зручності сприйняття, рекомендовано викласти (у разі складання у паперовій формі), у вигляді документа, який містить грифи затвердження замовником та погодження проектувальником, назву виду документа (завдання на проектування), що включає назву об'єкта будівництва, та таблиці яка складається з рядків, в яких вказуються основні дані і вимоги замовника до планувальних, архітектурних, інженерних і технологічних рішень об'єкта будівництва, його основних параметрів, вартості та організації його будівництва (зразок форми завдання на проектування наведено у Додатку №1).

3.1. Рекомендації щодо змісту пункту «Назва та місцезнаходження об'єкта»

Відповідно до пункту 8 Порядку, назва об'єкта будівництва за проектною документацією має відповідати завданню на проектування, не змінюватися на всіх стадіях проектування та відображати вид будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт) та його місце розташування.

Ураховуючи, що завдання на проектування складається після отримання містобудівних умов та обмежень, які відповідно до пункту 1 частини п'ятої статті 29 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» містять назву об'єкта будівництва, пункт «Назва та місцезнаходження об'єкта» заповнюється згідно інформації, що міститься в отриманих містобудівних умовах та обмеженнях, та рішенні відповідного органу місцевого самоврядування (сільської, селищної, міської ради, виконавчого органу сільської, селищної, міської ради тощо) або відповідної військової адміністрації про реконструкцію.

Рекомендовано, на етапі підготовки рішення відповідного органу місцевого самоврядування (сільської, селищної, міської ради, виконавчого органу сільської, селищної,

міської ради тощо) або відповідної військової адміністрації про реконструкцію назву об'єкта будівництва визначати з урахуванням того, що вона повинна містити:

- 1) вид будівництва (реконструкція);
- 2) назву будівлі/будівель закладу загальної середньої освіти, яка підлягає реконструкції;
- 3) повне найменування закладу загальної середньої освіти;
- 4) місце розташування об'єкта будівництва.

Повне найменування закладу загальної середньої освіти повинно відповідати найменуванню юридичної особи, що міститься у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Назва будівлі/будівель закладу загальної середньої освіти, яка підлягає реконструкції та місце розташування об'єкта будівництва зазначається згідно результатів технічної інвентаризації, відомостей Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

3.2. Рекомендації щодо змісту пункту «Підстава для проектування»

У пункті «Підстава для проектування» повинні бути зазначені реквізити рішення відповідного органу місцевого самоврядування (сільської, селищної, міської ради, виконавчого органу сільської, селищної, міської ради тощо) або відповідної військової адміністрації про реконструкцію.

Рекомендовано також зазначати відомості про містобудівні умови та обмеження (реквізити містобудівних умов та обмежень, у тому числі дату та номер наказу про їх затвердження, номер у Реєстрі будівельної діяльності).

3.3. Рекомендації щодо змісту пункту «Вид будівництва»

У пункті «Вид будівництва» зазначається вид будівництва – реконструкція, який має бути визначено у відповідному рішенні органу місцевого самоврядування (сільської, селищної, міської ради, виконавчого органу сільської, селищної, міської ради тощо) або відповідної військової адміністрації.

3.4. Рекомендації щодо змісту пункту «Дані про інвестора»

У пункті «Дані про інвестора» відомості можуть не зазначатися, однак, якщо станом на дату затвердження завдання на проектування наявна інформація про інвестора – рекомендовано вказати відповідні дані (найменування інвестора, інші ідентифікуючі його відомості, зокрема згідно відомостей, що містяться у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань).

Інвестор може бути визначений на подальших етапах реалізації проекту.

3.5. Рекомендації щодо змісту пункту «Дані про замовника»

Відповідно до першого речення підпункту 4 пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» замовник будівництва (замовник) – фізична чи юридична особа, яка має у власності чи користуванні одну чи декілька земельних ділянок або у власності чи управлінні будівлю/споруду і має намір щодо виконання підготовчих та/або будівельних робіт.

У пункті «Дані про замовника» зазначаються відомості про замовника, визначеного у рішенні відповідного органу місцевого самоврядування (сільської, селищної, міської ради, виконавчого органу сільської, селищної, міської ради тощо) або відповідної військової адміністрації про реконструкцію.

У цьому пункті вказуються:

- 1) найменування юридичної особи;
- 2) ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України;
- 3) місцезнаходження юридичної особи;

Дані про замовника повинні зазначатися згідно відомостей, що містяться у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

3.6. Рекомендації щодо змісту пункту «Джерело фінансування»

У пункті «Джерело фінансування» розробки проектної документації та реалізації проекту рекомендовано вказувати дані згідно з рішенням відповідного органу місцевого самоврядування (сільської, селищної, міської ради, виконавчого органу сільської, селищної, міської ради тощо) або відповідної військової адміністрації про реконструкцію.

Джерело фінансування може визначатись, змінюватись або доповнюватись на наступних етапах реалізації проекту.

3.7. Рекомендації щодо змісту пункту «Необхідність розрахунків ефективності інвестицій на основі варіантного проектування»

У пункті «Необхідність розрахунків ефективності інвестицій на основі варіантного проектування» рекомендовано не зазначати дані щодо такої необхідності, виходячи з поточної стадії проектування проект (П) або робочий проект (РП).

Разом з тим, в залежності від обраних підходів при реконструкції закладу загальної середньої освіти, може розглядатися збереження і повторне використання конструкцій, що в сою чергу залежить від типології архітектурно-будівельної системи будівель закладів загальної середньої освіти. Рекомендовано при проведенні реконструкції закладів загальної середньої освіти керуватися настановою щодо забезпечення збалансованого використання природних ресурсів під час проектування споруд відповідно до пункту 3.30 ДСТУ 9171:2021.

Для визначення стійкості використання і розвитку архітектурно-будівельної системи закладу загальної середньої освіти доцільно враховувати комплексно та системно всі три складові сталого розвитку – екологічну, соціальну та економічну.

Допускається висувати окремі технічні та функціональні вимоги до конкретної складової архітектурно-будівельної системи закладу загальної середньої освіти, наприклад, вимоги до безпеки конструкції, пожежної безпеки, вимоги до якості повітря замкнених приміщень, доступності та ін.

Економічний критерій вибору форми будівлі закладу загальної середньої освіти має бути всеосяжним і враховувати всі компоненти її життєвого циклу за принципом мінімізації його вартості. Вартість життєвого циклу складається із вартості реконструкції, вартості експлуатації і обслуговування та вартості демонтажу.

3.8. Рекомендації щодо змісту пункту «Дані про генерального проектувальника»

Абзац десятий пункту 1 Порядку визначає, що проектувальник – юридична особа, яка має у своєму складі відповідних виконавців, що згідно із законодавством одержали кваліфікаційний сертифікат, який підтверджує спроможність виконання робіт щодо об'єктів відповідного класу наслідків (відповідальності), або фізична особа, яка згідно з законодавством має такий кваліфікаційний сертифікат (далі – сертифікований виконавець).

Відповідно до абзацу четвертого пункту 1 Порядку генеральний проектувальник

(генпроектувальник) – проектувальник, який за згодою замовника залучає до виконання робіт третіх осіб (субпроектувальників).

Вибір генпроектувальника (проектувальника) для розроблення проектної документації об'єктів будівництва, що здійснюється із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії, проводиться відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі».

На період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування порядок та умови здійснення публічних закупівель встановлюють особливості здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі» на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 12.05.2023 № 471).

Рекомендовано пункт «Дані про генерального проектувальника» заповнювати за результатами вибору генпроектувальника (проектувальника) відповідно до вимог законодавства у сфері публічних закупівель і зазначати:

1. для юридичних осіб:
 - 1.1. найменування юридичної особи;
 - 1.2. ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України;
 - 1.3. місцезнаходження юридичної особи.
2. для фізичних осіб, фізичних осіб-підприємців:
 - 2.1. прізвище, ім'я, по батькові;
 - 2.2. реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта);
 - 2.3. місцезнаходження (адреса місця проживання, за якою здійснюється зв'язок з фізичною особою, фізичною особою - підприємцем).

Дані про генпроектувальника (проектувальника), який є юридичною особою або фізичною особою-підприємцем, повинні зазначатися згідно відомостей, що містяться у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

3.9. Рекомендації щодо змісту пункту «Стадійність проектування з визначенням затверджувальної стадії (визначається спільно замовником та проектувальником)»

Проектна документація, відповідно до положень абзацу першого підпункту 11.1 пункту 11 Порядку, може розроблятися в одну, дві, три стадії. Склад та зміст проектної документації на будівництво за стадіями проектування встановлюється ДБН А.2.2-3:2014.

Враховуючи, що відповідно до абзацу другого підпункту 11.1 пункту 11 Порядку, замовник та генпроектувальник (проектувальник) приймають рішення щодо кількості стадій або стадійності проектування об'єктів будівництва, незалежно від класів наслідків (відповідальності) об'єктів, рекомендовано визначати стадійність проектування з визначенням затверджувальної стадії, як одностадійне проектування (стадія РП). Допускається визначення двостадійного проектування яке складається із затверджувальної частини Проект (стадія П) і Робочої документації (стадія Р). За відповідним обґрунтуванням замовник та проектувальник можуть прийняти узгоджене рішення щодо зміни кількості стадій проектування.

У пункті «Стадійність проектування з визначенням затверджувальної стадії (визначається спільно замовником та проектувальником)» необхідно зазначити інформацію про склад та зміст проектної документації за стадіями проектування.

3.10. Рекомендації щодо змісту пункту «Дані про інженерні вишукування»

Відповідно до пункту 1.5 [ДБН А.2.1-1-2008 «Інженерні вишукування для будівництва»](#) (далі – ДБН А.2.1-1:2008) інженерні вишукування включають такі види вишукувань: інженерно-геодезичні; інженерно-геологічні; геотехнічні та інженерно-гідрогеологічні (у складі комплексних інженерно-геологічних інженерних вишукувань або окремо); інженерно-гідрометеорологічні; вишукування для раціонального використання та охорони навколишнього середовища; спеціалізовані (умовно вишуквальні).

Розроблення проектної документації на реконструкцію існуючого закладу загальної середньої освіти або його частини рекомендовано виконувати на підставі документів, складених за результатами обстеження з метою визначення фактичного стану та оцінки відповідності основним вимогам до будівель і споруд, визначеним законодавством, відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.04.2017 № 257 та [Методики проведення обстеження та оформлення його результатів](#), затвердженої наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 06.08.2022 № 144, або проведення нових інженерних вишукувань відповідно до ДБН А.2.1-1:2008.

Рекомендовано у пункті «Дані про інженерні вишукування» зазначається обсяг виконання необхідних інженерних вишукувань відповідно до пункту 1.2 ДБН А.2.1-1:2008 за необхідності.

Рекомендовано під час інженерних вишукувань виконати обстеження будівлі та території з метою встановлення попередніх обсягів будівельних та інших видів відходів, у т.ч. небезпечних при виконанні демонтажних робіт. За результатом такого обстеження складається документ у формі звіту в якому рекомендовано зазначити орієнтовний загальний обсяг відходів будівництва та знесення відповідно до [Національного переліку відходів](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.10.2023 № 1102. Окремо зазначити обсяг та вид небезпечних і великогабаритних відходів демонтажу.

3.11. Рекомендації щодо змісту пункту «Дані про особливі умови будівництва (сейсмічність, просадні ґрунти, підроблюванні і підтоплювані території тощо)»

Рекомендовано у пункті «Дані про особливі умови будівництва (сейсмічність, просадні ґрунти, підроблюванні і підтоплювані території тощо)» вказувати дані та висновки отримані за результатами інженерних вишукувань та відповідно до вимог нормативно-правових актів, будівельних норм та інших нормативних документів, обов'язковість застосування яких встановлена законодавством.

3.12. Рекомендації щодо змісту пункту «Основні архітектурно-планувальні вимоги і характеристики об'єкта, у тому числі функціональні групи приміщень, назви та площі приміщень»

У пункті «Основні архітектурно-планувальні вимоги і характеристики об'єкта, у тому числі функціональні групи приміщень, назви та площі приміщень» рекомендовано зазначити конкретні вимоги з урахуванням особливостей закладу загальної середньої освіти, результатів його обстеження з метою визначення фактичного стану та оцінки відповідності основним вимогам до будівель і споруд, визначеним законодавством, та проведених вишукувань.

Рекомендовано зазначати функціональні групи приміщень та їх площі, що підлягають реконструкції, відповідно до вимог розділу 6 ДБН В.2.2-3:2018 та погодити із замовником.

Рекомендовано встановити вимогу щодо екологічних характеристик на виробі, матеріали та товари (далі – продукція), зокрема:

а) ефективності використання поновлених матеріалів і мінерально сировинних та водних ресурсів у процесі виробництва продукції;

б) енергоефективності та фізико технічних характеристик продукції;

в) безпечності продукції через встановлення додаткових обмежень до:

1) застосування хімічних речовин у складі продукції за класами і категоріями безпеки, щодо їх впливу на довкілля та здоров'я людини відповідно до системи визначеної Регламентом ЄС №1272/2008 CLP;

2) рівня іонізуючого випромінювання продукції;

г) довговічності (подовженості строку експлуатації) продукції;

д) придатності продукції та її упаковки до відновлення.

Рекомендовано при встановленні вимог на продукцію визначати відповідність її екологічних характеристик стандартам екологічного маркування I типу згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT) щодо таких категорій:

1) Бетон та виробі з бетону;

2) Блоки віконні;

3) Вироби гіпсові будівельні;

4) Вироби з полімерних матеріалів;

5) Вироби керамічні;

6) Матеріали теплоізоляційні (всіх типів) ;

7) Лакофарбові матеріали;

8) Прокат сталі;

9) Покриття для підлоги з лісоматеріалів;

10) Суміші будівельні сухі;

11) Шпалери;

12) Устаткування електричне та побутові прилади.

Рекомендовано зазначити про необхідність застосування розділу III «Рекомендації по вибору більш екологічно кращих будівельних матеріалів і виробів», рекомендацій «Основи проектування та реконструкції енергоефективних будівель закладів загальної середньої освіти з поліпшеними екологічними характеристиками» (2024), що розроблені проектом «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні», GIZ за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ).

Рекомендовано зазначити, що проєктною документацією необхідно передбачити відновлення/модернізацію матеріального фонду і обладнання закладу загальної середньої

освіти, та/або модернізацію/встановлення необхідного обладнання для сучасних потреб в освітньому процесі.

Рекомендовано зазначити, що тип та кількість обладнання необхідно погодити із замовником з урахуванням вимог чинних наказів щодо типових переліків комплектації різних типів функціональних груп приміщень визначених Міністерством освіти і науки України.

Рекомендовано зазначити, що необхідно врахувати вимоги екологічності та енергоефективності виробів, а саме, що вироби повинні бути виготовлені з матеріалів дозволених Міністерством охорони здоров'я України.

Рекомендовано встановити вимогу щоб меблі для учнів відповідали:

- строку служби і стійкості до миття згідно з ДСТУ EN 1729-2:2004 «Столи та стільці для навчальних закладів. Частина II. Вимоги безпеки та методи випробувань», в частині що стосується.

- технічним умовам виробництва згідно з ДСТУ ГОСТ 22046:2004. «Меблі для навчальних закладів. Загальні технічні умови (ГОСТ 22046-2002, IDT)», або нормативним документам виробника, що визначають технічні умови виробництва.

Парти та стільці повинні мати закруглені кути. Торці меблів повинні бути ретельно оброблені (це мінімізує ризики травмування дітей та запобігає потраплянню плісняви всередину матеріалу, що у свою чергу призводить до швидкого псування меблів). Стільці та столи повинні регулюватись за висотою. Спинка стільця повинна забезпечувати фіксування поясниці та лопаток дитини при розміщенні ступень повністю на підлозі, забезпечуючи опору для спини. При повній постановці ніг на підлогу коліна знаходяться у розслабленому стані. При визначення розмірів і антропологічних даних дітей шкільного віку рекомендовано керуватись тими що наведені у ГОСТ 11015-93 «Столы ученические. Типы и функциональные размеры (ISO 5970-79)» та ГОСТ 11016-93 «Стулья ученические. Типы и функциональные размеры (ISO 5970-79)». Конструкція повинна забезпечувати швидку трансформацію та переміщення виробів. Дозволяється матове покриття фасадних та лицьових поверхонь меблів світлими відтінками теплих кольорів.

Елементи та конструкції спортивних та ігрових майданчику повинні мати багатофункціональні елементи для розвитку різних навичок та здібностей дітей, різноманітних форм та кольорів.

Всі матеріали які застосовуються для облаштування повинні бути дозволені Міністерством охорони здоров'я України.

Рекомендовано застосовувати для покриття майданчиків резинову плитку, гумову крихту або пісок.

Рекомендовано застосовувати елементи та конструкції виготовлені з металу, дерева та полімерних матеріалів.

Рекомендовано зазначити, що необхідно передбачати внутрішнє оздоблення та меблювання будівлі закладу, дитячими ігровими конструкціями екологічно сертифікованими матеріалами та виробами згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT).

3.13. Рекомендації щодо змісту пункту «Черговість будівництва, необхідність виділення пускових комплексів»

Відповідно до пункту 4.9 ДБН А.2.2-3:2014 проектування може виконуватись за чергами будівництва, а також із виділенням пускових комплексів, якщо це передбачено завданням на проектування.

Рекомендовано проектування під час реконструкції будівель закладів загальної середньої освіти, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації виконувати в одну чергу без виділення пускових комплексів та відповідно зазначити про це у пункті «Черговість будівництва, необхідність виділення пускових комплексів».

3.14. Рекомендації щодо змісту пункту «Клас наслідків (відповідальності) та розрахунковий строк експлуатації об'єкта, основних конструктивних і технологічних рішень»

Відповідно до абзацу першого пункту 11 Порядку Генпроектувальник (проектувальник) і замовник визначають клас наслідків (відповідальності) об'єкта (об'єктів, що входять до складу комплексу (будови)) відповідно до вимог будівельних норм, нормативних документів, обов'язковість застосування яких встановлена нормативно-правовими актами.

У цьому пункті вказується клас наслідків (відповідальності), визначений за результатами розрахунку відповідно до ДСТУ 8855:2019 «Будівлі та споруди. Визначення класу наслідків (відповідальності)».

Рекомендовано визначення класу наслідків (відповідальності) та розрахунковий строк експлуатації будівлі(-ль), основних конструктивних і технологічних рішень покласти на генпроектувальника, а відповідальність за достовірність вихідних даних для цього розрахунку на замовника.

Рекомендовано зазначити вимогу у цьому пункті щодо необхідності виконання уточнення розрахунку класу наслідків (відповідальності), якщо розраховані під час розроблення проектної документації класи наслідків (відповідальності) об'єктів не збігаються з попередньо зазначеними у цьому пункті завдання на проектування.

3.15. Рекомендації щодо змісту пункту «Вказівки про необхідність»

Рекомендовано на всіх стадіях життєвого циклу об'єкта будівництва застосовувати BIM-технології.

У підпунктах пункту «Вказівки про необхідність» рекомендовано зазначити наступне:

1) розроблення окремих технічних завдань та індивідуальних технічних вимог – не вимагається.

2) розроблення окремих проектних рішень у декількох варіантах і на конкурсних засадах – не вимагається.

3) попередніх погоджень проектних рішень – рекомендовано зазначити про необхідність погоджувати проектні рішення з замовником будівництва.

4) виконання демонстраційних матеріалів, макетів, креслень інтер'єрів, їх склад та форма на основі цифрової тривимірної інформаційної моделі проектування об'єкта 3D (за необхідності) – дозволяється зазначити про необхідність розробити/не розробляти візуалізацію проектних рішень, та/або виконати 3D-модель будівлі з кольоровим рішенням фасадів.

5) виконання науково-дослідних та дослідно-експериментальних робіт у процесі проектування і будівництва, виконання науково-технічного супроводу з урахуванням впровадження будівельного інформаційного моделювання (за необхідності) – не вимагається.

б) технічного захисту інформації – рекомендовано зазначати, що не вимагається, а за обґрунтованої потреби зазначити відповідні вимоги щодо технічного захисту інформації.

7) опису процедур обміну інформацією між учасниками проектування та будівництва, технології її створення; складу та змісту вимог щодо інформаційних моделей проекту та правил інформаційного моделювання – не вимагається.

3.16. Рекомендації щодо змісту пункту «Потужність або характеристика об'єкта будівництва, виробнича програма»

Рекомендовано зміст пункту викласти відповідно до вимог розділу 6 ДБН В.2.2-3:2018 та зазначити змінність навчання, кількість учнів та загальну кількість персоналу (педагогічних працівників та інших працівників закладу освіти відповідно до штатного розпису).

3.17. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги до благоустрою майданчика»

Рекомендовано зміст пункту викласти відповідно до вимог розділу 5 та додатку Б ДБН В.2.2-3:2018. У вимогах до благоустрою майданчика передбачити благоустрій та озеленення, рекомендовано розробити дендроплан території закладу освіти.

Рекомендовано проектними рішеннями передбачити озеленення:

а) території з визначенням і обґрунтуванням типу;

б) рішення конструктивних та інженерних систем обслуговування.

Рекомендовано передбачити інтеграцію озеленення території з іншими елементами благоустрою для виконання естетичних і технічних функцій.

Підбір асортименту рослин для озеленення території повинен відповідати місцевим кліматичним умовам та ґрунту. За обґрунтування дозволено заміну ґрунту території для відповідних видів рослин, якщо позитивний вплив на довкілля перевищуватиме негативний вплив від земляних робіт, транспортування ґрунту та інших додаткових операцій.

Рекомендовано застосовувати озеленення території для розв'язання таких технічних задач:

а) подолання перегріву територій охолоджувальним ефектом;

б) шумозахист;

в) температурно-вологісний режим;

г) використання покращеного повітря для систем вентиляції та кондиціонування повітря будівель, наприклад, забір повітря з зон озеленення.

В елементах озеленення рекомендовано за необхідності передбачити автоматичну систему зрошування дощовою водою.

Рекомендовано врахувати пункт 2.2.3 рекомендацій «Основи проектування та реконструкції енергоефективних будівель закладів загальної середньої освіти з поліпшеними екологічними характеристиками» (2024), що розроблені проектом «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні», GIZ за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ).

3.18. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги до інженерного захисту територій і захисту будівель і споруд від небезпечних природних чи техногенних факторів»

Рекомендовано зміст пункту викласти відповідно до ДБН В.1.1-46:2017 «Інженерний захист територій, будівель і споруд від зсувів та обвалів. Основні положення» (за необхідності) з урахуванням конкретних гідрогеологічних та планувальних особливостей майданчика будівництва за результатами інженерно-геологічних вишукувань відповідно до вимог нормативно-правових актів, будівельних норм та інших нормативних документів,

обов'язковість застосування яких встановлена законодавством та/або обстеження технічного стану будівель закладу освіти.

3.19. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги щодо розроблення розділу «Оцінка впливу на навколишнє середовище»

Як правило, експлуатація закладу загальної середньої освіти, що має енергоефективні будівлі з поліпшеними екологічними характеристиками, не потребує визначення масштабів і рівнів впливів своєї діяльності на навколишнє середовище, заходів щодо запобігання або зменшення цих впливів, а також прийнятності проектних рішень з точки зору потреб охорони довкілля та вимог екологічної безпеки.

Рекомендовано зазначити, що необхідно виконати розділ проектної документації «Оцінка впливу на навколишнє середовище» у скороченому обсязі відповідно до вимог пункту 4.5 ДБН А.2.2-1:2021 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС)» (далі – ДБН А.2.2-1:2021).

Рекомендовано замовнику і генпроектувальнику при складанні завдання на розроблення матеріалів ОВНС (згідно з додатком А ДБН А.2.2-1:2021) визначити обсяг розроблення матеріалів ОВНС виходячи з переліку і характеристик очікуваних видів впливів планованої діяльності на компоненти навколишнього природного середовища: клімат і мікроклімат; повітряне середовище; геологічне середовище; водне середовище; ґрунти; рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти лише під час виконання будівельних робіт з реконструкції закладу загальної середньої освіти відповідно до вимог пункту 5.10 ДБН А.2.2-1:2021.

Рекомендовано доповнити матеріали ОВНС результатами оцінки екологічного ефекту від впровадження проектних рішень відповідно до критеріїв раціонального використання природних ресурсів під час реконструкції (дивитись пункт 3.30). Відповідно до визначеного класу архітектурно-будівельної системи закладу загальної середньої освіти вибір ефективної (оптимальної) реконструкції будівлі є оцінка вартості життєвого циклу, який визначають згідно з ДСТУ ISO 15686-5. Рекомендовано визначити наступні показники використання природних ресурсів протягом життєвого циклу будівлі:

- ремонтпридатності будівлі і, зокрема, її конструктивної основи;
- вартості додаткових вкладень у відновлення будівлі у разі капітальних ремонтів і адаптації (приспосуванні) до функціональних змін;
- показники можливості повторного використання перегородок і ненесних стін у разі перепланувань;
- відсоток матеріалів, що підлягають переробленню і рециклінгу в разі демонтажу частин будівлі або будівлі загалом;
- відсоток використання матеріалів, що не є дефіцитними і мають достатні природні поклади та не потребують великих енерговитрат під час виробництва;
- відсоток матеріалів, що не підлягають рециклінгу і переробленню, але утилізація яких не є екологічною проблемою для довкілля.

Рекомендовано розглянути загальні системні заходи, які будуть сприяти зниженню витрат на утримання будівель. Загальні витрати на реконструкцію із зміною архітектурно-планувальних та інженерних рішень можуть бути оптимізовані в разі повторного використання

окремих компонентів або створення механізмів відшкодування частини вартості демонтованих конструкцій власникові реконструйованої будівлі.

Під час проектування для оцінювання екологічної ефективності будівлі рекомендовано застосовувати різні показники, основним із яких є потенціал глобального потепління (GWP) для елемента будівлі. Дані щодо GWP містяться у спеціалізованих публічних базах даних, складених на основі даних постачальників і екологічних декларацій продукції (EPD) згідно з ДСТУ ISO 14005, ДСТУ ISO 14020, ДСТУ ISO 14021, ДСТУ ISO 14024, ДСТУ ISO 14024, ДСТУ ISO 14025, ДСТУ ISO 14026, ДСТУ ISO/TS 14027, ДСТУ ISO 14040, ДСТУ ISO 14041, ДСТУ ISO 14044, ДСТУ ISO 14051, ДСТУ ISO 14064-1, ДСТУ ISO 14064-2, EN 15804, EN 15978 та ін.

Рекомендовано при формуванні проектних рішень з реконструкції враховувати вплив чинників, що впливають на раціональне використання ресурсів:

- необхідність зміни основних техніко-економічних показників;
- необхідність зміни призначення частин об'єкта
- наявність первинної проектної документації і паспортів проведення інвентаризації та визначення технічного стану об'єкта;
- наявність результатів інженерно-геологічних вишукувань, виявлені зміни пружно-деформаційного і гідрогеологічного стану основи;
- результатів обстеження та інженерних вишукувань (п. 3.10)
- наявність і рівень забезпеченості ресурсами інженерних мереж об'єкта.

Рекомендовано у разі зміни техніко-економічних показників об'єкта надавати пріоритетність рішенням, що дозволяють проводити реконструкцію з максимальним використанням наявних конструкцій об'єкта та конструкцій і елементів вторинного використання.

Рекомендовано за потреби збільшення загальної площі об'єкта перевагу доцільно надавати його надбудові в межах наявних конструктивних і планувальних рішень в частині, що залишається в об'єкті після реконструкції. В разі надбудови ефективність використання наявних конструкцій залежить від об'єктивності оцінювання залишкового ресурсу їх несної здатності, а також рівня збільшення несної спроможності основи, обумовленої зміцненням ґрунтів під навантаженням за час експлуатації об'єкта.

3.20. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги з енергозбереження та енергоефективності»

Рекомендовано зміст пункту викласти з урахуванням вимог Закону України «Про енергетичну ефективність будівель», розділу 13 ДБН В.2.2-3:2018.

Клас енергетичної ефективності будівель повинен встановлюватися для кожної будівлі закладу освіти залежно від показника, який є відсотковою різницею ΔEP між загальним показником питомого енергоспоживання при опаленні та охолодженні та граничним значенням питомого енергоспоживання при опаленні та охолодженні, й розраховується за формулою (51) та даними таблиці 1 наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 11.07.2018 № 169. Граничне значення питомого енергоспоживання при опаленні та охолодженні повинно відповідати вимогам наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 27.10.2020 № 260. Загальний показник питомого енергоспоживання при опаленні та охолодженні повинен бути

розрахований згідно ДСТУ 9190. Енергоспоживання будівлі закладу загальної середньої освіти повинно бути скориговано відповідно до критерію 7.5 на величину АСМУБ-факторів. Допускається розрахунок коригування величини енергоспоживання на АСМУБ-фактори за спрощеним підходом – методом 2 ДСТУ EN 15232-1.

Мінімальний клас енергоефективності будівель та обладнання інженерних систем (крім систем протипожежного захисту) закладу загальної середньої освіти має відповідати класу енергоефективності не нижче "С". Рекомендується застосовувати обладнання вищого класу енергоефективності ніж клас енергоефективності інженерної системи.

Рекомендовано для підвищення енергетичної ефективності будівлі закладу загальної середньої освіти включення наступних заходів:

- а) підвищення термічного опору огорожувальних конструкцій не нижче нормативно допустимого;
- б) модернізація зовнішніх та внутрішніх системи водо- та тепlopостачання;
- в) модернізація системи освітлення;
- г) модернізація системи вентиляції;
- д) встановлення автоматизованого обліку та регулювання споживання енергетичних ресурсів та води.

Рекомендовано використовувати комплексний підхід до реалізації зазначених заходів.

Огорожувальні конструкції (стіни, дах, суміщене покриття, перекриття над підвалом) та внутрішні конструкції, що розділяють приміщення, температура в яких відрізняється на 4°C і більше будівлі мають відповідати теплозахисним властивостям, які забезпечують питоме споживання теплової енергії, що витрачається на тепlopостачання, забезпечення нормативних санітарно-гігієнічних параметрів мікроклімату приміщень, довговічності огорожувальних конструкцій під час експлуатації будівель і споруд у межах встановлених норм згідно з вимогами ДБН В.2.6-31, ДБН В.2.5-67, а також ДСТУ Б EN 15251.

Рекомендовано передбачити утеплення огорожувальних конструкцій будівлі закладу освіти із застосуванням сучасних теплоізоляційних матеріалів. Теплоізоляційні матеріали повинні відповідати вимогам екологічних критеріїв, що встановлені стандартом екологічного маркування I типу на визначену категорію згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT).

Рекомендовано утеплення зовнішніх стін здійснювати із застосуванням системи утеплення з фасадною теплоізоляцією та опорядженням штукатурками (клас А згідно з ДБН В.2.6-33) і системи фасадної теплоізоляції з вентиляльованим повітряним прошарком та непрозорим індустріальним опорядженням (клас Б згідно з ДБН В.2.6-33).

При визначенні необхідної товщини теплоізоляційного шару необхідним є врахування теплопровідних включень, що відносяться до відповідного типу непрозорої огорожувальної конструкції, і якими є: з'єднувальні елементи, дюбелі, кронштейни, закладні деталі, арматурні сітки, віконні відкоси, стики між елементами непрозорої огорожувальної конструкції, елементи жорсткості тощо. Мінімально допустиме значення приведенного опору теплопередачі огорожувальної конструкції повинно відповідати вимогам пункту 5.2 ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція та енергоефективність будівель». Для досягнення визначеного показника опору теплопередачі дозволяється використовувати не більш ніж двох шарів теплоізоляційного матеріалу.

Рекомендовано встановити вимогу до теплопровідності виробів для стінових конструкцій у значенні не більш ніж 0,46 Вт/м·К.

Рекомендовано встановити вимогу до склопакету у склад якого повинно входити як мінімум одне скло з низькоемісійним покриттям. Коефіцієнт емісії такого скла не повинен бути більше ніж:

- а) 0,06 – для скла з м'яким покриттям;
- б) 0,18 – для скла з твердим покриттям.

Рекомендовано використовувати енергоефективні двокамерні склопакети із максимальною можливою відстанню між склом 16 мм із газоповненим простором. Вікна із повною герметичністю є не дуже доцільними, оскільки порушують обмін повітря, а це сприятиме підвищенню вмісту вуглекислого газу та утворенню грибка та цвілі. Виходом із ситуації будуть вікна із вентиляційною решіткою.

Згідно з ДБН В.2.2-3:2018 рекомендовано підключення будівель закладу загальної середньої освіти до централізованого теплопостачання, інакше слід проектувати місцеві теплогенератори у поєднанні із джерелами альтернативної енергії за відповідного обґрунтування доцільності їх використання. Необхідно при проектуванні систем опалення приймати розрахункові температури повітря згідно таблиці 14 ДБН В.2.2-3:2018. В існуючих будівлях закладу загальної середньої освіти рекомендовано виконати реконструкцію теплових вузлів, з метою зменшення витрат теплової енергії.

Для підвищення енергетичної автономності рекомендованим є захід з впровадження використання відновлювальних джерел енергії. Умовою такого заходу є ретельний аналіз та обґрунтування економічної доцільності при ефективному використанні енергії.

Рекомендовано перебачити автоматичні системи керування зовнішнім електроосвітленням внутрішнім електроосвітленням, яке попереджує роботу в світлий період доби шляхом застосування таймеру та/або датчика денного світла в поєднанні з датчиком руху та/або детектором присутності в зонах уривчастого трафіку.

Кількість поставленої енергії рекомендовано визначати згідно ДСТУ 9190. Фактори первинної енергії енергоносіїв (крім електроенергії) слід приймати згідно наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 11.07.2018 № 169. Фактори первинної енергії для електроенергії згенерованої централізовано рекомендується приймати на рівні – 3,3; електроенергії згенерованої на місці (локальні генератори та/або когенерація) – 2,85. Фактори первинної енергії експортованих енергоносіїв потрібно приймати згідно наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 11.07.2018 № 169.

Обсяг повторного використання вторинних енергетичних ресурсів рекомендовано розрахувати згідно консервативних підходів.

Обсяг використання енергії від альтернативних джерел енергії рекомендовано розрахувати згідно ДСТУ 9190 або наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 11.07.2018 № 169.

Рекомендовано при виборі видів обладнання і техніки для закладу загальної середньої освіти керуватися технічними регламентами щодо встановлених вимог з екодизайну енергоспоживчих продуктів, які визначені відповідними постановами Кабінету Міністрів України.

Рекомендовано зміст пункту викласти з урахуванням розділу II «Рекомендації щодо підвищення енергетичної ефективності та екологічної безпеки будівель шкіл» що наведені у «Основи проектування та реконструкції енергоефективних будівель закладів загальної середньої освіти з поліпшеними екологічними характеристиками» (2024), що розроблені проектом «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні», GIZ за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ).

3.21. Рекомендації щодо змісту пункту «Дані про технології і (або) науково-дослідні роботи, які пропонує застосувати замовник»

Рекомендовано зміст пункту викласти з урахуванням рекомендацій «Основи проектування та реконструкції енергоефективних будівель закладів загальної середньої освіти з поліпшеними екологічними характеристиками» (2024), що розроблені проектом «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні», GIZ за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ).

3.22. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги до режиму безпеки та охорони праці»

Рекомендовано зміст пункту викласти відповідно до вимог та розділу 10 ДБН В.2.2-3:2018 та ДБН А.3.2-2-2009 "Охорона праці і промислова безпека у будівництві. Основні положення".

3.23. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги щодо розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту»

Розділ розробляється відповідно до ДБН В.1.2-4:2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту» та ДБН В.2.2-5:2023 "Захисні споруди цивільного захисту". Склад та зміст розділу визначається відповідно до ДСТУ 8773:2018 «Склад та зміст розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту в складі проектної документації на будівництво об'єктів. Основні положення».

Рекомендовано вихідну інформацію, необхідну для розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту в складі проектної документації, отримати у відповідному територіальному органі ДСНС України, відповідно до форми, що наведена в Додатку А ДСТУ 8773:2018.

Завдання на розробку розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту розробляється замовником будівництва та виконавцем розділу, у формі завдання на розроблення розділу ІТЗ ЦЗ в складі проектної документації, що наведена в Додатку Б ДСТУ 8773:2018.

3.24. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги з пожежної безпеки об'єкта»

Рекомендовано у пункті «Вимоги з пожежної безпеки об'єкта» зазначити вимоги відповідно до ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги», ДБН В.1.2-7:2021 «Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека», ДБН В.2.2-9:2018 «Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення», ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту».

3.25. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги до розроблення спеціальних заходів»

Рекомендовано у пункті «Вимоги до розроблення спеціальних заходів» зазначити, що вимоги до розроблення спеціальних заходів відсутні.

3.26. Рекомендації щодо змісту пункту «Призначення нежитлових поверхів»

Рекомендовано у пункті «Призначення нежитлових поверхів» зазначити, що вимоги до розроблення відсутні.

3.27. Рекомендації щодо змісту пункту «Перелік будівель та споруд, що проектується у складі комплексу (будови)»

Рекомендовано у пункті зазначити конкретний перелік об'єктів та споруд, що підлягають реконструкції у складі проекту.

3.28. Рекомендації щодо змісту пункту «Необхідність виконання науково-технічного супроводу»

Необхідність виконання науково-технічного супроводу може бути пов'язане з вирішення проблем, які не обумовлені нормативними документами та можуть виникнути на різних етапах життєвого циклу реконструкції закладу загальної середньої освіти. Головним завданням супроводу є забезпечення вирішення містобудівних, архітектурних, конструктивно-технічних та будівельно-технологічних проблем з мінімальним ризиком помилок в умовах, що не регламентовані чинними нормами і стандартами, та за відсутності достатнього досвіду або прямих аналогів у вітчизняній та світовій практиці.

Основними видами робіт з супроводу є обстеження, науково-дослідні роботи, спостереження за технічним станом об'єкта, прогноз, пошукові, проектні розробки технічних та будівельно-технологічних рішень, визначення характеристик будівельних матеріалів, перевірка відповідності вимогам будівельних норм та технічної документації окремих конструкцій та прийнятих конструктивних рішень, інженерні вишукування, аналіз технічних рішень щодо відповідності встановленим вимогам тощо.

Зміст робіт науково-технічного супроводу на етапах життєвого циклу реконструкції закладу загальної середньої освіти визначається ДБН В 1.2-5:2007 «Науково-технічний супровід будівельних об'єктів».

Рекомендовано у пункті «Необхідність виконання науково-технічного супроводу» зазначити, що вимоги відсутні, а у випадку їх виникнення, за потреби, внести зміни до цього пункту.

3.29. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги щодо створення умов для безперешкодного доступу маломобільних груп населення згідно з ДБН В.2.2-40»

Відповідно до частини п'ятої статті 20 Закону України "Про освіту" засновник закладу загальної середньої освіти зобов'язаний забезпечити дотримання принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування під час проектування, будівництва та реконструкції будівель, споруд, приміщень закладів загальної середньої освіти.

При цьому абзацом третім частини третьої статті 37 Закону України "Про повну загальну середню освіту" визначено, що проектування, будівництво та реконструкція будівель, споруд, приміщень закладів освіти та інклюзивно-ресурсних центрів здійснюються з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування.

Рекомендовано у цьому пункті зазначити вимоги щодо створення умов для безперешкодного доступу маломобільних груп населення згідно з ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення». Передбачити забезпечення доступності будівель і споруд, їх розумного пристосування з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування.

3.30. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги щодо забезпечення збалансованого використання природних ресурсів згідно з ДСТУ 9171»

Відповідно до вимог законодавства необхідно передбачити роздільне збирання відходів будівництва та знесення, їх облік та передачу суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для забезпечення їх оброблення. Відходи будівництва та знесення, що не є

небезпечними, підлягають підготовці до повторного використання, рециклінгу, іншому матеріальному відновленню, включаючи зворотне заповнення. Рекомендовано максимально використати відходи демонтажу при подальшому виконанні будівельних робіт на об'єкті реконструкції.

Вимоги щодо забезпечення збалансованого використання природних ресурсів згідно з ДСТУ 9171:2021 «Настанова щодо забезпечення збалансованого використання природних ресурсів під час проектування споруд» рекомендовано викласти у матеріалах з оцінки впливу на навколишнє середовище відповідно до ДБН А.2.2-1:2021 (дивитись пункт 3.19).

3.31. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги до електронної версії проектної документації»

Відповідно до підпункту 9.1 пункту 9 Порядку, проектна документація на будівництво об'єкта, яка відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» розробляється та створюється виключно у формі електронного документа з дотриманням вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», повинна бути з накладеним кваліфікованим електронним підписом виконавця робіт (послуг), що має кваліфікаційний сертифікат за напрямом професійної атестації пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, генпроектувальника (проектувальника), ГАПа та/або ГППа. На окремі розділи або частини проектної документації на будівництво об'єкта накладається кваліфікований електронний підпис осіб, відповідальних за їх розроблення, які мають кваліфікаційний сертифікат відповідного напрямку. На розділ або частини проектної документації з інженерно-технічних заходів цивільного захисту накладається кваліфікований електронний підпис осіб, відповідальних за їх розроблення, підтвердження проектних рішень розділу або частини проектної документації з інженерно-технічних заходів цивільного захисту здійснюється ГАПом та/або ГППом шляхом накладання кваліфікованого електронного підпису. На примірник проектної документації на будівництво об'єкта накладається кваліфікований електронний підпис відповідальних осіб, які мають кваліфікаційний сертифікат та підписували проектну документацію, з використанням програмних засобів електронної системи.

Водночас, відповідно до підпункту 13.4 пункту 13 Порядку 13.4. Матеріали стадій ТЕО (ТЕР), ЕП, П, робочий проект (далі - стадія РП) та Р генпроектувальник (проектувальник) передає замовнику на паперових носіях у чотирьох примірниках, субпроектувальник - генпроектувальнику в п'ятьох примірниках та на електронних носіях або у вигляді електронних документів. Необхідність виготовлення додаткових примірників проектної документації та формат надання її на електронних носіях, а також формат електронних документів визначаються умовами договору.

Таким чином, у цьому пункті рекомендовано зазначити про необхідність дотримання вимог Порядку щодо електронної версії проектної документації та про її передачу замовнику на паперових носіях у чотирьох примірниках та на електронному носії у таких форматах як *.pdf, *.docx, *.xlsx, *.dwg тощо.

3.32. Рекомендації щодо змісту пункту «Вимоги щодо складання відомості з обсягами робіт (може визначатись із застосуванням міжнародних систем вимірювання)»

У цьому пункті рекомендовано зазначити вимоги щодо складання відомості з обсягами робіт, яка може визначатись із застосуванням міжнародних систем вимірювання і включати відомостей з обсягами на проведення будівельних робіт для пакету тендерної документації на проведення будівельних робіт.

3.33. Рекомендації щодо змісту пункту «Інші вимоги до проектної документації»

У цьому пункті рекомендовано зазначити про необхідність застосування методичних рекомендацій «Основи проектування та реконструкції енергоефективних будівель закладів загальної середньої освіти з поліпшеними екологічними характеристиками» (2024), що розроблені проектом «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні», GIZ за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ).

Також рекомендовано зазначити, що замовником експертизи проекту будівництва є замовник будівництва та вимогу генпроектувальнику (проектувальнику) доопрацювати проектну документацію відповідно до зауважень експертної організації за власний рахунок у строки визначені законодавством та/або договором.

Додаток А (довідковий) – Приклад (умовний) завдання на проектування: Реконструкція будівель Іванківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 3 Іванівської міської ради Київської області, за адресою: вул. Т. Шевченка, 1 у м. Іванків, Іванківський район, Київська область

Погоджую

Генеральний проєктувальник

Директор ТОВ «ПРОЕКТНА ОРГАНІЗАЦІЯ»

ПІБ

Підпис, печатка

« _ » _____ 2024р.

Затверджую

Замовник будівництва

Голова Іванівської міської ради

ПІБ

Підпис, печатка

« _ » _____ 2024р.

ЗАВДАННЯ НА ПРОЕКТУВАННЯ**Об'єкта будівництва**

Реконструкція будівель Іванківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 3 Іванківської міської ради Київської області, за адресою: вул. Т. Шевченка, 1 у м. Іванків, Іванківський район, Київська область

№ з/п	Перелік основних даних та вимог	Основні дані та вимоги
1	Назва та місцезнаходження об'єкта	<i>Реконструкція будівлі Іванківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 3 Іванківської міської ради Київської області, за адресою: вул. Т. Шевченка, 1 у м. Іванків, Іванківського району, Київської області</i>
2	Підстава для проєктування	<i>Рішення сесії Іванківської міської ради «Про місцевий бюджет Іванківської міської територіальної громади на 2023 рік» від 20.12.2022 N 161-XXXIII-VIII; містобудівні умови та обмеження для проєктування об'єкта будівництва від 11.11.2023 № 11/11-23, затверджені наказом від 11.11.2023 № МУО-11, реєстраційний номер містобудівних умов в ЄДЕССБ МУ01:1234-1234-1234-1234.</i>
3	Вид будівництва	<i>Реконструкція</i>
4	Дані про інвестора	<i>Відсутні</i>
5	Дані про замовника	<i>Іванківська міська рада; код ЄДРПОУ: 12345678; 12345, Київська область, Іванківський район, місто Іванків, вулиця Грушевського М., будинок 39</i>
6	Джерело фінансування	<i>Кошти місцевого бюджету та інші джерела, не заборонені законом</i>
7	Необхідність розрахунків ефективності інвестицій на основі варіантного проєктування	<i>Не вимагається</i>
8	Дані про генерального проєктувальника	<i>ТОВ «ПРОЕКТНА ОРГАНІЗАЦІЯ», КОД ЄДРПОУ 12345678, м. Київ, проспект Шевченка Т. ХХ</i>
9	Стадійність проєктування з визначенням затверджувальної стадії (визначається спільно замовником та проєктувальником)	<i>В одну стадію - Робочий проєкт (стадія РП)</i>

10	Дані про інженерні вишукування	<p><i>Виконати інженерні вишукування відповідно до вимог ДБН А.2.1-1:2008.</i></p> <p><i>Виконати технічне обстеження будівлі із додатковим виконанням шурфів для обстеження стану існуючих фундаментів та ґрунтів) виконати в обсязі достатньому для прийняття проєктних рішень</i></p>
11	Дані про особливі умови будівництва (сейсмічність, просадні ґрунти, підроблювані і підтоплювані території тощо)	<p><i>Дані про особливі умови будівництва (сейсмічність, просадні ґрунти, підроблюванні і підтоплювані території тощо): Відсутні</i></p>
12	Основні архітектурно-планувальні вимоги і характеристики об'єкта, у тому числі функціональні групи приміщень, назви та площі приміщень.	<p><i>Проєктом передбачити відновлення аварійного та непридатного до нормальної експлуатації стану будівлі закладу для забезпечення функціонування як закладу освіти.</i></p> <p><i>Передбачити: підсилення фундаментів; підсилення, заміну та/або відновлення огорожувальних конструкцій (вертикальні, горизонтальні).</i></p> <p><i>Заміна вікон та зовнішніх дверних блоків на металопластикові енергозберігаючі, внутрішні двері - МДФ, харчоблок - металопластикові двері. Передбачити внутрішнє опорядження приміщень, погодити із Замовником. До складу склопакету повинно входити як мінімум одне скло з низькою емісійним покриттям. Коефіцієнт емісії такого скла не повинен бути більше ніж: а) 0,06 – для скла з м'яким покриттям; б) 0,18 – для скла з твердим покриттям. Опір теплопередачі вікон та зовнішніх дверей не менш ніж $0,8 \text{ м}^2 \times \text{°C/Вт}$. Не допускається в пластикових профілях складників з вмістом сполук кадмію, свинцю. Формальдегід що здатний вивільнятися з МДФ в приміщенні згідно ДСТУ EN 717-2 не більш ніж $0,124 \text{ мг/м}^3$. Гарантований виробником термін служби виробу встановлений виробником, не менш ніж 10 років. Після закінчення терміну служби виробу виробник повинен забезпечити його демонтаж та утилізацію з метою використання в якості вторинної сировини чи поновлюваного матеріалу.</i></p> <p><i>Сухі суміші будівельні та лакофарбові матеріали для внутрішніх робіт повинні відповідати вимогам екологічних критеріїв що встановлені стандартом екологічного маркування I типу на визначену категорію згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT). Продукція яка має сертифікат відповідності вимогам екологічних критеріїв згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT) вважається такою що відповідає зазначеним вимогам.</i></p> <p><i>Проєктною документацією передбачити</i></p>

	<p>відновлення/модернізацію матеріального фонду і обладнання шкільного навчального закладу, а також модернізацію/встановлення необхідного обладнання для сучасних потреб в освітньому процесі (тип та кількість погодити із Замовником). Передбачати внутрішнє оздоблення та меблювання будівлі закладу, тип та кількість погодити із Замовником.</p> <p>Передбачати внутрішнє оздоблення та меблювання будівлі закладу екологічно сертифікованими матеріалами та виробами згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT).</p> <p>На території закладу передбачити функціональні зони відповідно до вимог розділу 5 ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти», склад та площі функціональних зон погодити із Замовником.</p> <p>Проектом реконструкції передбачити функціональні групи приміщень у відповідності до розділу 6 ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти», склад приміщень погодити із Замовником. Приміщення харчування виконати відповідно до ДБН В.2.2-3:2018.</p> <p>Проектною документацією передбачити всі необхідні заходи для маломобільних груп населення відповідно до вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».</p> <p>Передбачити реконструкцію зовнішньої системи водопостачання відповідно до вимог ДБН В.2.5-74:2013 "Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди". Передбачити заміну зовнішніх мереж каналізації відповідно до ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди».</p> <p>Проектом врахувати реконструкцію внутрішньої системи водопроводу та водовідведення (з каналізацією і внутрішнім водостоком) відповідно до ДБН В.2. 5-64:2012 «Внутрішній водопровід та каналізація». Виконати реконструкцію басейну згідно вимог ДБН В.2.2-13 «Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди», ДБН В.2.2-3:2018 та інших чинних нормативних документів. Санітарно-технічне обладнання будівлі закладу слід передбачити згідно з ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти». Гаряче водопостачання передбачити від електроводонагрівачів (бойлерів). Передбачити реконструкцію зовнішніх теплових мереж відповідно до ДБН В.2.5-39:2008 «Теплові мережі». Передбачити встановлення індивідуального теплового пункту відповідно до ДБН В.2.5-39:2008 «Теплові мережі». Системи опалення та вентиляції будівлі закладу слід проектувати відповідно до вимог ДБН В.2.5-67 «Опалення, вентиляція та кондиціонування». Передбачити застосування методичних</p>
--	---

	<p>рекомендації по енергоефективним заходам щодо систем опалення, охолодження, вентиляції, гарячого та холодного водопостачання шкільних будівель (розділ II – 2.2.2).</p> <p>Електропостачання закладу виконати за II категорією надійності від двох незалежних взаєморезервуючих джерел живлення, а систем протипожежного захисту згідно ДБН В.2.5-56 «Системи протипожежного захисту».</p> <p>Електрообладнання передбачити згідно вимог ДБН В.2.5.-23 «Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення», ПУЕ-2017, ДСТУ Б В.2.5-82 «Електробезпека в будівлях і спорудах. Вимоги до захисних заходів від ураження електричним струмом». Електроосвітлення передбачити у відповідності до розділу 8 ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти», ДБН В.2.5-28:2018 «Природне і штучне освітлення». Передбачити зовнішнє освітлення території закладу відповідно до ДСТУ-Н Б В.2.5-83 «Настанова з проектування засобів і обладнання зовнішнього освітлення міст, селищ та сільських населених пунктів». Передбачити блискавкозахист у відповідності до ДСТУ EN 62305:2012 «Блискавкозахист».</p> <p>Система протипожежного захисту. У будівлі закладу передбачити автоматичну систему пожежної сигналізації, систему оповіщення про пожежу та управління евакуюванням людей відповідно до вимог ДБН В.2.5-56 «Системи протипожежного захисту». Будівля закладу має відповідати вимогам пожежної безпеки ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти», розділ 9; ДБН В.1.1-7-2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва».</p> <p>Передбачити реконструкцію мереж системи зв'язку (електрочасофікація, дзвінкова сигналізація, охоронна сигналізація та інші.) у відповідності до розділу 8 ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти». Будівля закладу освіти повинна обладнуватись мережею Інтернет. Перевага надається оптоволоконній технології підключення (оптоволоконний / оптичний Інтернет), за наявності.</p> <p>Альтернативне джерело енергії. Проектною документацією передбачити альтернативне джерело енергії - сонячну електростанцію для генерації електричної енергії на власні потреби. Орієнтовний тип електростанції – гібридна, фотовольтаїчна система (розміщення сонячних панелей на даху будівлі). Потужність та тип погодити із Замовником.</p> <p>Передбачити влаштування укриття цивільного захисту у відповідності до Кодексу Цивільного</p>
--	---

		<i>Захисту України та В.2.2-5:2023 «Захисні споруди цивільного захисту»</i>
13	Черговість будівництва, необхідність виділення пускових комплексів	<i>Одна черга, без виділення пускових комплексів</i>
14	Клас наслідків (відповідальності) та розрахунковий строк експлуатації об'єкта, основних конструктивних і технологічних рішень	<i>Клас наслідків (відповідальності) об'єкта – СС3 Уточнити під час розроблення проектної документації відповідно до вимог ДСТУ 8855:2019 «Будівлі та споруди. Визначення класу наслідків (відповідальності)». Розрахунковий строк експлуатації будівлі – 100 років.</i>
15	Вказівки про необхідність: 1) Розроблення окремих технічних завдань та індивідуальних технічних вимог; 2) розроблення окремих проектних рішень у декількох варіантах і на конкурсних засадах; 3) попередніх погоджень проектних рішень; 4) виконання демонстраційних матеріалів, макетів, креслень інтер'єрів, їх склад та форма на основі цифрової тривимірної інформаційної моделі проектування об'єкта 3D (за необхідності) 5) виконання науково-дослідних та дослідно-експериментальних робіт у процесі проектування і будівництва, виконання науково-технічного супроводу з урахуванням впровадження будівельного інформаційного моделювання (за необхідності). 6) технічного захисту інформації 7) опису процедур обміну інформацією між учасниками проектування та будівництва, технології її створення; складу та змісту вимог щодо інформаційних моделей проекту та правил інформаційного моделювання	<i>не вимагається</i> <i>не вимагається</i> <i>проектні рішення погоджувати з замовником будівництва</i> <i>розробити візуалізацію проектних рішень.</i> <i>не вимагається</i> <i>не вимагається</i> <i>не вимагається</i>
16	Потужність або характеристика об'єкта будівництва, виробнича програма.	<i>Навчання передбачити в одну зміну. Кількість учнів – 935. Кількість персоналу - 66 осіб Перші – четверті класи – 4 паралелі. П'яті – дев'яті класи – 4 паралелі. Десяті – дванадцяті класи – 3 паралелі.</i>

17	Вимоги до благоустрою майданчика	<i>Відповідно до вимог розділу 5 ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти» Передбачити благоустрій та озеленення, розробка дендроплану всієї території закладу освіти.</i>
18	Вимоги до інженерного захисту територій і захисту будівель і споруд від небезпечних природних чи техногенних факторів	<i>Відповідно до будівельних норм та нормативних документів, обов'язковість застосування яких встановлена нормативно-правовими актами</i>
19	Вимоги щодо розроблення розділу “Оцінка впливу на навколишнє середовище” з урахуванням оцінки впливу на довкілля (за наявності)	<i>Відповідно до ДБН А.2.2-1:2021 Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС). У розділі навести результати оцінки екологічного ефекту від впровадження проектних рішень та про прогнозовані обсяги викидів парникових газів при впровадженні проектних рішень та вимоги щодо збалансованого використання природних ресурсів згідно ДСТУ 9171</i>
20	Вимоги з енергозбереження та енергоефективності	<i>Передбачити утеплення огорожувальних конструкцій (стін, даху, суміщеного покриття, перекриття над підвалом) будівлі закладу освіти із застосуванням сучасних теплоізоляційних матеріалів, відповідно до вимог ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція та енергоефективність будівель». Теплоізоляційні матеріали повинні відповідати вимогам екологічних критеріїв, що встановлені стандартом екологічного маркування I типу на визначену категорію згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT). Клас енергоефективності будівлі школи не менш ніж «В»</i>
21	Дані про технології і (або) науково-дослідні роботи, які пропонує застосувати замовник	<i>З урахуванням рекомендацій наведених у «Основи проектування та реконструкції енергоефективних будівель закладів загальної середньої освіти з поліпшеними екологічними характеристиками» (2024), що розроблені проектом «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні», GIZ за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ).</i>
22	Вимоги до режиму безпеки та охорони праці	<i>Відповідно до вимог ДБН А.3.2-2-2009 та ДБН В.2.2-3:2018</i>
23	Вимоги щодо розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту	<i>Відповідно до будівельних норм та нормативних документів, обов'язковість застосування яких встановлена нормативно-правовими актами</i>
24	Вимоги з пожежної безпеки об'єкта	<i>Відповідно до будівельних норм та нормативних документів, обов'язковість застосування яких встановлена нормативно-правовими актами</i>
25	Вимоги до розроблення спеціальних заходів	<i>Не вимагається</i>
26	Призначення нежитлових поверхів	<i>Не вимагається</i>

27	Перелік будівель та споруд, що проектується у складі комплексу (будови)	<i>Будівля закладу загальної середньої освіти: триповерхова з підвалом під частиною будівлі. Нова споруда протирадіаційного укриття</i>
28	Необхідність виконання науково-технічного супроводу	<i>Не вимагається</i>
29	Вимоги щодо створення умов для безперешкодного доступу маломобільних груп населення згідно з ДБН В.2.2-40	<i>Передбачити безперешкодне і зручне переміщення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення</i>
30	Вимоги щодо забезпечення збалансованого використання природних ресурсів згідно з ДСТУ 9171	<i>Відповідно до вимог ДСТУ 9171, використовувати будматеріали, які мають екологічне маркування.</i>
31	Вимоги до електронної версії проектної документації	<i>На паперових носіях у 4 (чотирьох) примірниках та 1 примірник на електронному носії в форматах *.pdf, *.docx, *.xlsx, *.dwg..</i>
32	Вимоги щодо складання відомості з обсягами робіт (може визначатись із застосуванням міжнародних систем вимірювання)	<i>До загальної пояснювальної записки необхідно долучати відомості з обсягами робіт (відповідно до Додатку Д ДБН А.2.2-3:2014)</i>
33	Інші вимоги до проектної документації	<p><i>Передбачити застосування методичних рекомендацій «Основи проектування та реконструкції енергоефективних будівель закладів загальної середньої освіти з поліпшеними екологічними характеристиками» (2024), що розроблені проектом «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні», GIZ за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ). Експертиза проектної документації здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства та за рахунок Замовника будівництва будівництва. Генпроектувальник доопрацьовує проектну документацію відповідно до зауважень експертної організації у терміни визначені законодавством.</i></p> <p><i>Кошторисну документацію розробити відповідно до Наказу Мінрегіону від 25.06.2021 №162 «Деякі питання ціноутворення у будівництві», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України від 17.09.2021 №1225/36847 та кошторисних норм України (далі КНУ) «Настанова з визначення вартості будівництва», затверджених наказом Мінрегіону України від 01.11.2021 №281 та передбачити:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>- Розмір кошторисного прибутку і розмір адміністративних витрат прийняти згідно з КНУ «Настанова з визначення вартості будівництва» (Додатки 25,26);</i> <i>- Кошти на утримання служби замовника в</i>

		<p>розмірі 1,0% та кошти на здійснення технічного нагляду 1,5% від підсумку глав 1-9 ЗКР згідно з п. 4.32 КНУ «Настанова з визначення вартості будівництва» (в редакції зміни 2);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кошти на виконання будівельних робіт у літній період 0,27% - п. 4.26 КНУ «Настанова з визначення вартості будівництва»; - Кошти на здійснення авторського нагляду у розмірі 0,4% від вартості будівельних робіт; - Кошти на покриття ризиків прийняти згідно з КНУ «Настанова з визначення вартості будівництва» (Додаток 28) – 1,2%; - Рівень середньомісячної заробітної плати за розрядом складності робіт 3,8 в розмірі – 18 000 грн; - Перевезення ґрунту та будівельного сміття прийняти по ОВНС.
--	--	---

ПОГОДЖУЮ

_____ (посада керівника генпроектувальника юридичної особи

_____ або прізвище, ім'я, по батькові генпроектувальника

_____ фізичної особи, фізичної особи-підприємця)

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, прізвище)

_____ (дата)

М.П. (за наявності)

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посади керівника замовника будівництва)

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, прізвище)

_____ (дата)

М.П. (за наявності)

ЗАВДАННЯ НА ПРОЕКТУВАННЯ

об'єкта будівництва

_____ (вказується назва об'єкта будівництва (пункт 3.1 Методичних рекомендацій))

№	Найменування основних даних і вимог (додаток Б ДБН А.2.2-3-2014)	Основні дані та вимоги
1	2	3

